

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2008

Μάθημα: Λατινικά

Ημερομηνία : Τρίτη, 10 Ιουνίου 2008

Ωρα εξέτασης: 11:00 – 13:00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ 4 (ΤΕΣΣΕΡΙΣ) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (Μονάδες 50)

(Το κείμενο Ι παρατίθεται ελαφρά διασκευασμένο)

I. Licinus servus Roma Athenas fugit. Is Athenis apud Patronem paucos menses pro libero fuit, inde in Asiam abiit. Postea Plato quidam, cum eum fugitivum esse ex Aesopi litteris cognovisset, hominem comprehendit et in custodiam Ephesi tradidit. Tu hominem investiga, quaeso, summaque diligentia vel Romam mitte vel Epheso rediens tecum deduc. Noli spectare quanti homo sit. Propter servi scelus et audaciam, tanto dolore Aesopus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi.

(Λατινικά Λυκείου, XXVIII)

II. Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit eoque velut forte elapso se vulneravit. Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit, quod tonsoris praeripuisset officium. Cui secreto Porcia «non est hoc» inquit «temerarium factum meum, sed certissimum indicium amoris mei erga te tale consilium molientem».

(Λατινικά Λυκείου, XLIX)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(Μονάδες 50)

1. Να μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό τους κλιτούς όρους των πιο κάτω προτάσεων:

α) *servum in custodiam tradidit*

β) *tu hominem investiga*

γ) *cum viri sui consilium cognovisset*

(Μονάδες 5)

2. Να γράψετε τις πιο κάτω αντωνυμίες στη γενική του πληθυντικού, στο γένος που βρίσκονται:

is
quidam
hoc

(Μονάδες 1,5)

3. Να γράψετε τους τύπους των πιο κάτω ρημάτων, σύμφωνα με την οδηγία που υπάρχει δίπλα στον καθένα (εκεί όπου χρειάζεται, να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους στο κείμενο):

fugit: στο απαρέμφατο του ενεστώτα και του παρακειμένου, στην ίδια φωνή

fuit: στον αντίστοιχο τύπο του ενεστώτα και του μέλλοντα

mitte: στη μετοχή του ενεστώτα και του μέλλοντα στην ονομαστική ενικού, στο αρσενικό γένος, στην ίδια φωνή

vulneravit: στο β' πρόσωπο ενικού της υποτακτικής του ενεστώτα και του παρακειμένου, στην παθητική φωνή

venit: στο γ' πρόσωπο πληθυντικού της οριστικής του ενεστώτα και του συντελεσμένου μέλλοντα, στην ίδια φωνή

(Μονάδες 5)

4. α) Να γράψετε τους άλλους βαθμούς των πιο κάτω επιθέτων, αφού λάβετε υπόψη την πτώση, τον αριθμό και το γένος τους στο κείμενο:

certissimum
gratius

(Μονάδες 2)

β) Να γράψετε το επίρρημα που παράγεται από το πιο κάτω επίθετο και στους τρεις βαθμούς:

libero

(Μονάδες 1,5)

5. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους πιο κάτω τύπους (είναι υπογραμμισμένοι στα κείμενα):

α) *Roma*

β) *propter scelus*

γ) *esse*

δ) *fugitivi*

ε) *uxor*

στ) *factum*

(Μονάδες 3)

6. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις πιο κάτω προτάσεις:

α) *cum eum fugitivum esse ex Aesopi litteris cognovisset* (είδος, εισαγωγή, αιτιολόγηση εκφοράς, ακολουθία των χρόνων)

β) *quanti homo sit* (είδος και εισαγωγή, αιτιολόγηση εκφοράς, ακολουθία των χρόνων, συντακτική θέση)

γ) *quod tonsoris praeripuisset officium* (είδος, εισαγωγή, αιτιολόγηση εκφοράς, ακολουθία των χρόνων)

(Μονάδες 6)

7. α) Να αποδώσετε με άλλο, ισοδύναμο συντακτικά, τρόπο το καθένα από τα πιο κάτω:

Noli spectare

quam recuperatio fugitivi

(Μονάδες 2)

β) Να αναγνωρίσετε στην πιο κάτω φράση το συντακτικό φαινόμενο και να αιτιολογήσετε τη χρήση της παθητικής σύνταξης:

unguium resecandorum causa

(Μονάδες 2)

γ) Με εξάρτηση από το *Porcia dixit*, να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο:

«non est hoc temerarium factum meum»

(Μονάδες 2)

8. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στα Νέα Ελληνικά:

Dum in his locis Caesar navium parandarum causa moratur, ex magna parte hostium ad eum legati venerunt qui se de ultimi anni consilio excusarent, quod homines barbari et nostrae consuetudinis imperiti bellum populo Romano fecissent.

C. Caesaris, *De Bello Gallico*, IV, 22 (διασκευή)

Λεξιλόγιο:

moror (1) = καθυστερώ

excuso (1) me = απολογούμαι

consuetudo- inis = συνήθεια, αγωγή

(Μονάδες 10)

9. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στα Λατινικά:

Οι στρατιώτες του βασιλιά ανήγγειλαν στους κατοίκους ότι θα πολεμήσουν για τη σωτηρία της μικρής πόλης. Όταν ακούστηκαν αυτά τα λόγια, απελευθερώθηκαν όλοι από το φόβο και περιφρόνησαν τον κίνδυνο.

(Μονάδες 10)

- ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ -